

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

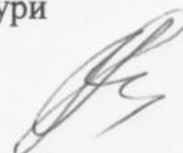
на засіданні групи
забезпечення спеціальності
103 «Науки про Землю»
від « 31 » серпня 2021 року
протокол № 1

Голова групи

 Шакірзанова Ж.Р.

УЗГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури та
докторантури

Вітовська О.Т.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
«Професійна англійська мова»

(назва навчальної дисципліни)

103 «Науки про Землю»

(шифр та назва спеціальності)

Гідрометеорологія

(назва освітньої програми)

Третій (освітньо-науковий) рівень (PhD)

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

II

(рік навчання)

III

(семестр навчання)

4 / 120

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

іспит

(форма контролю)

Іноземних мов

(кафедра)

Одеса, 2021 р.

Автори: Пьянова І.Ю., доцент к. філол. наук, доцент,
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Шотова-Ніколенко Г.В., доцент к. філол. наук, доцент
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри Іноземних мов
від 25.08.2021 року, протокол № 1.

Викладачі: Практичне заняття, Пьянова І.Ю., доцент к. філол. наук, доцент,
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Шотова-Ніколенко Г.В., доцент, к. філол. наук, доцент
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<p>Мета</p>	<p>Мета курсу англійської мови для аспірантів та здобувачів – опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Завдання курсу полягає у вдосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих в обсязі програми ЗВО, в різних видах мовленнєвої діяльності та компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної, прагматичної), що мають змогу надати ефективно та вільно спілкування майбутніх науковців у міжнародному науковому просторі.</p>
<p>Компетентність</p>	<p>K01 Здатність представляти та обговорювати свої наукові результати українською і англійською мовами в усній та письмовій формах, а також розуміти у повному обсязі іншомовні наукові тексти у сфері наук про Землю</p>
<p>Результат навчання</p>	<p>R011 Представляти свої результати дослідження іноземною мовою R012 Ясно та змістовно описувати результати наукової роботи</p>
<p>Базові знання</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Граматичні правила, граматичні та синтаксичні конструкції для усного та письмового перекладу наукового та загального, суспільно-політичного англомовного тексту та викладу потрібної інформації; 2. Лексичний мінімум одиниць за фаховою тематикою. 3. Визначення видо-часових форм та неособових форм дієслова в англійській мові та зіставлення їх функціонування в українській мові; 4. Основні принципи перекладу художньої та науково-технічної англомовну літератури, де наявні вивчені групи часів в активному і пасивному станах, а також відповідні синтаксичні конструкції для одержання необхідної інформації.
<p>Базові вміння</p>	<p>Вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Впізнавати, розрізняти та перекладати різноманітні граматичні та синтаксичні конструкції; 2. Розуміти довготривале мовлення на абстрактні та складні теми академічного або професійного спрямування, розпізнаючи широкий діапазон ідіоматичних виразів та професійних термінів;

	<p>3.Брати участь у розширених дискусіях, дебатах, переговорах на професійні теми, адекватно реагуючи на позицію / думку співрозмовника, на зміну теми, стилю та інформаційного навантаження, які зазвичай трапляються у розмові;</p> <p>4.Робити чіткі структуровані повідомлення та презентації з широкого кола професійних тем, враховуючи підтеми, деталізуючи окремі положення змісту та використовуючи основні мовні елементи зв'язку для організації висловлювання у чіткій зв'язний текст;</p> <p>5. Продувати логічно структуровані письмові тексти академічного та професійного спрямування, розгортаючи, підтримуючи та деталізуючи погляди власними думками, наводячи аргументи і приклади англійською мовою.</p>
Базові навички	<p>1. Використовувати відповідні граматичні правила для наукового перекладу текстів з англійської мови у практичних цілях.</p> <p>2. Вживати відповідні граматичні та синтаксичні конструкції в усному мовленні та під час переказів текстів англійською мовою;</p> <p>3. Вільно спілкуватися англійською мовою усно і письмово з наукових питань при обговоренні результатів досліджень та інновацій, а також для підвищення свого фахового та особистісного рівня.</p> <p>4.Здійснювати публічні, ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань англійською мовою.</p>
Пов'язані силлабуси	«Професійна англійська мова» 1 р.н.
Попередня дисципліна	
Наступна дисципліна	«Сучасні підходи до викладання у вищій школі», «Управління науковими проектами»
Кількість годин	лекції: практичні заняття: 60 у III семестрі лабораторні заняття: семінарські заняття: самостійна робота аспірантів: 60 у III семестрі

III семестр

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2. Практичні модулі III семестру

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1		30	19
	1. a) Science and Scientific Methods. Post-Graduate Study in Ukraine and English-Speaking Countries.	5	2
	b) Humanities, Social and Economic Sciences.	5	2
	c) General Characteristics of Research Work. Conferences.	4	2
	d) Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування).	5	2
	e) Робота з текстом загально-наукового характеру (переклад, бесіда, анотування).	5	3
	f) Граматичний матеріал: Scientific Prefixes and Suffixes. Conversion. Agreement of the Predicate with the Subject. Inversion. The use of Oblique Moods.	5	3
2. Модульна контрольна робота № 1	1	5	
ЗМ-П2		30	19
	1. a) Research Discourse.	6	3
	b) Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування).	6	3
	c) Робота з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування).	6	3
	d) Текст загальнополітичного характеру.	5	2
	e) Граматичний матеріал: Structural and Semantic Types of Sentences. Impersonal Sentences. Borrowed Words. Terms. Neologisms. Types of Composite Sentences. Polysemy. Coincidence and Difference of International Words.	6	3
2. Модульна контрольна робота № 2	1	5	
ЗМ-І3	Письмовий переклад тексту за фаховою тематикою		2

	Іспит		20
Разом:		60	60

Консультації:

1. Шотова-Ніколенко Ганна Василівна, доцент, к. філол. наук, доцент, вівторок 9.00 – 13.00, аудиторія 607.

2.3. Самостійна робота аспіранта та контрольні заходи у III семестрі

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-П1	• Підготовка до усного опитування, підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання	19 4	1 – 7 тиждень 1, 2 тиждень
	• Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 1	4	2, 3 тиждень
	<i>Контрольні заходи:</i>		
	• Усне опитування	4	3, 4 тиждень
	• Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів	4	4, 5 тиждень
	• Перевірка письмово виконаних граматичних вправ	3	5, 6 тиждень
	• Модульна контрольна робота № 1 (обов'язкове)		6, 7 тиждень
ЗМ-П2	• Підготовка до усного опитування, підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання	19 4	8 – 14 тиждень 8, 9 тиждень
	• Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 2	4	9, 10 тиждень
	<i>Контрольні заходи:</i>		
	• Усне опитування	4	10,11 тиждень
	• Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів	4	11,12 тиждень
	• Перевірка письмово виконаних граматичних вправ	3	12,13 тиждень
	• Модульна контрольна робота № 2		13,14 тиждень

	(обов'язкове)		
ЗМ-ІЗ	Підготовка письмового перекладу Контрольний захід • Письмовий переклад за фаховою тематикою (обов'язкове)	2	14 тиждень
	Підготовка до іспиту <i>Контрольні заходи:</i> • Іспит	20	сесія
Разом:		60	

1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-ПІ.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – ПІ:

- знати та вміти розповідати англійською мовою теми: Science and Scientific Methods; Post-Graduate Study in Ukraine and English-Speaking Countries;
- знати та вміти розповідати англійською мовою теми: Humanities; Social and Economic Sciences;
- знати та вміти розповідати англійською мовою теми: General Characteristics of Research Work; Conferences;
- працювати з оригінальним текстом з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування);
- працювати з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування);
- пояснити вживання та утворення Scientific Prefixes and Suffixes;
- пояснити вживання та утворення Conversion;
- пояснити вживання та утворення Agreement of the Predicate with the Subject;
- пояснити вживання та утворення Inversion;
- пояснити вживання та утворення The use of Oblique Moods;
- вміти користуватись словниками і довідковою літературою.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ-ПІ – 45 балів:

1 завдання – 38 балів:

Див. табл. 2.2

а) 6 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою;
- 1 – виконання вправ на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказ тексту;

b) 6 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою;
- 1 – виконання вправ на виявлення логічного стрижня статті, на тематичне узагальнення основних думок;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказ тексту;

c) 6 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою;
- 1 – виконання вправ на виявлення логічного стрижня статті, на тематичне узагальнення основних думок;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказ тексту;

d) 9 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою;
- 1 – виконання вправ на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказ тексту;
- 1 – прослуховування тексту англійською мовою;
- 1 – написання Summary після прослуховування тексту;
- 1 – усний переказ Summary;

e) 7 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою;
- 1 – виконання пояснення іноземною мовою окремих положень, графіків і процесів (згадуваних у тексті), використання елементів критичного аналізу, надання відповідних коментарів і оцінок, коротких повідомлень на задану тему;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказати текст;
- 1 – письмове написання Summary;

f) 4 (2 + 2)

- 2 – виконання конспекту правил утворення та вживання наступних граматичних тем: Scientific Prefixes and Suffixes; Conversion; Agreement of the Predicate with the Subject; Inversion; The use of Oblique Moods;
- 2 – виконання тренувальних граматичних вправ.

1 завдання (38 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 45 балів:

Виконання МКР № 1

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,5 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються аспірантом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати аспірант, не може перевищувати 60% від максимальної можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять аспірантом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бали, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимальної можливої.

Максимальна сума обов'язкових балів з ЗМ-П1– 45 балів.

2 завдання (45 балів) є обов'язковим.

2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П2.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П2:

- читати та переказувати тему Research Discourse;
- працювати з оригінальним текстом з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування);
- працювати з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування);
- працювати з текстом загальнополітичного характеру;
- пояснити вживання та утворення Structural and Semantic Types of Sentences;
- пояснити вживання та утворення Impersonal Sentences;
- пояснити вживання та утворення Borrowed Words;
- пояснити вживання та утворення Terms;
- пояснити вживання та утворення Neologisms;
- пояснити вживання та утворення Types of Composite Sentences;
- пояснити вживання та утворення Polysemy;
- пояснити вживання та утворення Coincidence and Difference of International Words.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ–П2 – 45 балів:

1 завдання – 38 балів:

Див. табл. 2.2

а) 9 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою “Research Discourse”;
- 1 – виконання вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказ тексту;
- 1 – прослуховування тексту англійською мовою;
- 1 – написання Summary після прослуховування тексту;
- 1 – усний переказ Summary.

б) 9 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – читання тексту англійською мовою;
- 1 – виконання вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;

- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказ тексту;
- 1 – прослуховування тексту англійською мовою;
- 1 – написання Summary після прослуховування тексту;
- 1 – усний переказ Summary.

c) 9 (1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1)

- 1 – самостійне обрання тексту з англійської газети (15 000 др. знаків);
- 1 – читання тексту англійською мовою;
- 1 – пояснення іноземною мовою окремих положень, графіків і процесів (згадуваних у тексті), використання елементів критичного аналізу, надання відповідних коментарів і оцінок, коротких повідомлень на задану тему;
- 1 – обговорення тексту поза рамками простого відтворення його змісту;
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 1 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – переказ тексту;
- 1 – письмове написання Summary;
- 1 – усний переказ Summary.

d) 6 (1 + 1 + 2 + 1 + 1)

- 1 – самостійне обрання тексту з англійської газети (15 000 др. знаків);
- 1 – виписування з тексту нових слів та виконання їх перекладу;
- 2 – усний переклад тексту з англійської на українську мову;
- 1 – написання письмового Summary;
- 1 – написання усного Summary.

e) 5 (2 + 3)

- 2 – написання конспекту правил утворення та вживання: Structural and Semantic Types of Sentences. Impersonal Sentences. Borrowed Words. Terms. Neologisms. Types of Composite Sentences. Polysemy. Coincidence and Difference of International Words;
- 3 – виконання тренувальних граматичних вправ.

1 завдання (38 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 45 балів:

Виконання МКР № 2

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,5 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються аспірантом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати аспірант, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять аспірантом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бали, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимально можливої.

Максимальна сума обов'язкових балів з ЗМ-П2 – 45 балів.

2 завдання (45 балів) є обов'язковим.

3. Методика проведення та оцінювання індивідуального завдання ЗМ-І3 (письмового перекладу).

Індивідуальне завдання це письмовий переклад двох видів текстів (65 000 др.знаків). 1. Переклад тексту за фахом (40 000 др.знаків). 2. Переклад суспільно-політичної лексики (25 000 др.знаків).

Мінімальний обсяг письмового перекладу, що необхідний для засвоєння навичок роботи з іноземним текстом складає 65 000 др. знаків за семестр.

Переклад тексту за фахом оцінюється в 5 балів, переклад суспільно-політичної лексики оцінюється теж в 5 балів. Усього індивідуальне завдання оцінюється в 10 балів.

Індивідуальне завдання (10 балів) є обов'язковим.

4. Методика проведення та оцінювання семестрового контрольного заходу.

Контроль поточних знань виконується на базі накопичувальної системи організації навчання.

Фактична сума балів, яку отримує аспірант за певний змістовний модуль, має складатися із результатів виконання заходів з контролю, що заплановані за цим змістовним модулем, та ураховувати своєчасність (наприклад: аспірант, який пропустив контрольний захід без поважних причин або отримав незадовільну оцінку, має право у тижневий термін виконати завдання цього заходу з максимальною сумою балів, еквівалентною оцінці не більшій ніж "задовільно") виконання студентом графіку навчального процесу.

Суми балів, які отримав аспірант за всіма змістовними модулями навчальної дисципліни, формують кількісну оцінку (бал успішності) за підсумками поточних контролюючих заходів аспіранта з навчальної дисципліни. Результати поточного контролю заносяться до інтегральної відомості. Рішення про допуск аспіранта до підсумкового семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни регламентується Положенням про проведення підсумкового контролю знань аспірантів.

Аспірант вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю (іспиту), якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50 (50%) від максимально можливої (обов'язкова частина 100 балів) за практичну частину.

Підсумковим контролем знань аспірантів є **іспит**.

Екзаменаційна робота складається з 4 завдань. 1 завдання оцінюється в 40 балів, 2 завдання в 20 балів, 3 завдання в 20 балів і 4 завдання в 20 балів. Екзаменаційна робота вважається зарахованою, якщо аспірант набрав мінімум 60 балів.

Форма № Н-5.05

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий) рівень (PhD)

Спеціальність: 103 «Науки про Землю» Семестр III

Навчальна дисципліна: Професійна англійська мова

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Grammar Test	.....	40 б.
2. Переклад тексту за фаховою тематикою (2 500 знаків)	.....	20 б.
3. Переклад суспільно-політичного тексту (2 500 знаків)	.....	20 б.
4. Write about "My Scientific Interests"	.....	20 б.

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № __ від " __ " _____ 202__ року

Завідувач кафедри, голова циклової комісії

_____

(підпис)

П'янова І.Ю.

(прізвище та ініціали)

Екзаменатор

_____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Загальна кількісна оцінка є **усередненою** між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів (графа 3 відомості) та кількісною оцінкою семестрового контролюючого заходу (графа 4 відомості) і виставляється у графі 5 заліково-екзаменаційні відомості (загальний бал успішності).

Якщо аспірант за підсумками іспиту отримав загальну кількісну оцінку менше 50% (від максимально можливої на екзамені), то викладачем виставляється у графі 5 загальний бал успішності, який дорівнює балу успішності на іспиті (графа 4).

Шкала оцінювання за системою ЄКТАС та системою університету

За шкалою ECTS	За національною системою		За системою університету (в процентах)
	для іспиту	для заліку	
A	5 (відмінно)	зараховано	90 - 100
B	4 (добре)	зараховано	82 - 89
C	4 (добре)	зараховано	74 - 81
D	3 (задовільно)	зараховано	64 - 73
E	3 (задовільно)	зараховано	60 - 63
FX	2 (незадовільно)	не зараховано	35 - 59
F	2 (незадовільно)	не зараховано	1 - 34

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ АСПІРАНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-III Science and Scientific Methods. Post-Graduate Study in Ukraine and English-Speaking Countries; Humanities, Social and Economic Sciences; General Characteristics of Research Work. Conferences; Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування); Робота з текстом загально-наукового характеру (переклад, бесіда, анотування); Граматичний матеріал: Scientific Prefixes and Suffixes. Conversion. Agreement of the Predicate with the Subject. Inversion. The use of Oblique Moods.

Література: [2, с. 50 -55, с. 59-60, с. 62-65], [3, с. 55 - 67], [4, с. 205-225], [5, с.106-135].

3.1.1. Повчання

a) Science and Scientific Methods. Post-Graduate Study in Ukraine and English-Speaking Countries.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Зробити вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок
3. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту

4. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
5. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
6. Переказати текст.

b) Humanities, Social and Economic Sciences.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Зробити вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок
3. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту
4. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
5. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
6. Переказати текст.

c) General Characteristics of Research Work. Conferences.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Зробити вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок
3. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту
4. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
5. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
6. Переказати текст.

d) Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування)

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Зробити вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок
3. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту
4. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
5. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
6. Переказати текст.
7. Прослухати текст англійською мовою
8. Після прослуховування тексту написати Summary
9. Усно переказати Summary

e) Робота з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування).

1. Самостійно обрати текст з англійської газети (20 000 др. знаків)
2. Прочитати текст англійською мовою.
3. Зробити пояснення іноземною мовою окремих положень, графіків і процесів (згадуваних у тексті), використати елементи критичного аналізу,

- зробити відповідні коментарі і оцінки, короткі повідомлення на задану тему.
4. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту
  5. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
  6. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
  7. Переказати текст.
  8. Письмово написати Summary.

f) Граматичний матеріал: Scientific Prefixes and Suffixes; Conversion; Agreement of the Predicate with the Subject; Inversion; The use of Oblique Moods.

1. Зробити конспект правил утворення та вживання наступних граматичних тем: Scientific Prefixes and Suffixes; Conversion; Agreement of the Predicate with the Subject; Inversion; The use of Oblique Moods;
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. What kinds of Word Formation do you know?
2. What do you know about Productive noun-forming suffixes?
3. What do you know about Unproductive noun-forming suffixes?
4. What main types of compound nouns do you know?
5. Enumerate some of the more common suffixes of the adjectives.
6. Enumerate negative prefixes of the adjectives.
7. What do you know about Conversion in English language?
8. What main types of Conversion do you know?
9. What do you know about Agreement of the Predicate with the Subject in English language?
10. What does agreement imply?
11. Is there often a conflict between form and meaning in Modern English?
12. Why is the verb *to be* an exception?
13. Enumerate the following rules of agreement of the predicate with the subject.
14. What do you know about Inversion in English language?
15. What main types of Inversion do you know?
16. What do you know about The use of Oblique Moods in English language?
17. What is a syntactic word group and what does it consist of?
18. In most cases the form of the predicate depends on the form and meaning of the second element, doesn't it?
19. If the subject is expressed by a group of words denoting arithmetic calculations (addition, subtraction, division) the predicate is usually singular, isn't it?
20. Does multiplication present an exception?
21. What does a grammatical category Mood indicate?
22. How many Moods do we distinguish in Modern English?
23. What does the Indicative Mood show and express?

24. What does the Imperative Mood show and express?
25. What does the Subjunctive Mood show and express?
26. What do you know about the synthetic forms of the Subjunctive Mood?
27. What do you know about the analytical forms of the Subjunctive Mood?
28. What do you know about using the Subjunctive Mood in conditional sentences?
29. What do you know about using the Subjunctive Mood in conditional sentences in adverbial clauses of comparison or manner?
30. What ways of rendering in Subjunctive Mood in Ukrainian do you know?

3.2. Модуль ЗМ-П2. Research Discourse; Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування); Робота з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування); Текст загальнополітичного характеру; Граматичний матеріал: Structural and Semantic Types of Sentences; Impersonal Sentences; Borrowed Words; Terms; Neologisms; Types of Composite Sentences; Polysemy; Coincidence and Difference of International Words.

Література: [2, с. 32-42], [3, с. 44-100], [4, с.],],

3.2.1. Повчання

а) Research Discourse

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Зробити вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок
3. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту
4. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
5. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
6. Переказати текст.
7. Прослухати текст англійською мовою
8. Написати Summary після прослуховування тексту
9. Усно переказати Summary.

б) Оригінальний текст з фаху (аудіювання, переклад, бесіда, анотування).

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Зробити вправи на виявлення логічного стрижня тексту, на тематичне узагальнення основних думок
3. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту
4. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
5. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
6. Переказати текст.
7. Прослухати текст англійською мовою

8. Після прослуховування тексту написати Summary
9. Усно переказати Summary

с) Робота з текстом загальнонаукового характеру (переклад, бесіда, анотування).

1. Самостійно обрати текст з англomовної газети (15 000 др. знаків)
2. Прочитати текст англійською мовою.
3. Зробити пояснення іноземною мовою окремих положень, графіків і процесів (згадуваних у тексті), використати елементи критичного аналізу, зробити відповідні коментарі і оцінки, короткі повідомлення на задану тему.
4. Обговорити текст поза рамками простого відтворення його змісту
5. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
6. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
7. Переказати текст.
8. Письмово написати Summary.
9. Усно переказати Summary

д) Текст загальнополітичного характеру.

1. Самостійно обрати текст з англomовної газети (15 000 др. знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Зробити письмове Summary.
5. Зробити усне Summary

е) Граматичний матеріал: Structural and Semantic Types of Sentences. Impersonal Sentences. Borrowed Words. Terms. Neologisms. Types of Composite Sentences. Polysemy. Coincidence and Difference of International Words.

1. Зробити конспект правил утворення та вживання наступних граматичних тем: Structural and Semantic Types of Sentences; Impersonal Sentences; Borrowed Words; Terms; Neologisms; Types of Composite Sentences; Polysemy; Coincidence and Difference of International Words.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. What main characteristics of a *Sentence* do you know in English language?
2. On what two principals is the classification of simple sentences based?
3. How many kinds of sentence according to the purpose of the utterance do we distinguish?

4. For what does an imperative sentence serve?
5. What does the exclamatory sentence express?
6. According to their structure simple sentences are divided into two-member and one-member sentences, aren't they?
7. How is a sentence consisting only of the primary or principal parts called?
8. How many principal parts of a sentence do we distinguish in English language?
9. How many secondary parts of a sentence do we distinguish in English language?
10. What do you know about the Impersonal Sentences?
11. What do you know about the Borrowed Words?
12. What do you know about the Terms?
13. What do you know about the Neologisms?
14. What do you know about the Types of Composite Sentences?
15. What do you know about the Polysemy?
16. What do you know about the Coincidence and Difference of International Words?
17. What do you know about a complex sentence?
18. How many ways may clauses in a complex sentence be linked?
19. According to their grammatical function subordinate clauses are divided into subject, predicative, attributive, object adverbial clauses, aren't they?
20. What does an adverbial clause of time show?
21. What does an adverbial clause of place show?
22. What does an adverbial clause of cause (reason) show?
23. What does an adverbial clause of purpose state?
24. What does an adverbial clause of condition state?
25. What does an adverbial clause of concession denote?
26. What does an adverbial clause of result denote?
27. What does an adverbial clause of manner characterize?
28. What does an adverbial clause of comparison denote?
29. What do you know about a compound-complex sentence?
30. What is the parenthetical clause?

3.3 *Індивідуальне завдання.*

Індивідуальне завдання це письмовий переклад двох видів текстів (65 000 др.знаків).

1. Переклад тексту за фахом (40 000 др.знаків). Для його виконання аспірант повинен:

1. Самостійно вибрати текст за фахом (наукова стаття у науковому журналі).
2. Написати список незнайомих для нього слів та їх переклад.
3. Написати письмовий переклад тексту.
4. У зазначений термін здати завдання (англійський текст, список

незнайомих слів, переклад) викладачу. Аспірант обов'язково повинен вказати джерело, з якого взятий перекладений текст.

2. Переклад суспільно-політичної лексики (25 000 др.знаків). Для його виконання аспірант повинен:

1. Самостійно вибрати текст за фахом (стаття з англomовної газети).
2. Написати список незнайомих для нього слів та їх переклад.
3. Написати письмовий переклад тексту.
4. У зазначений термін здати завдання (англійський текст, список незнайомих слів, переклад) викладачу. Аспірант обов'язково повинен вказати джерело, з якого взятий перекладений текст.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П1.

Module control work № 1

[2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225], [5, с.106-135].

I. Grammar Test

Put the right form of the verb:

1. If she has time she (to come) to you. [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
2. If the weather (to be) fine tomorrow, she will go for a walk to the park. [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
3. If we (to study) well, we shall enter the Institute. [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
4. If you work hard, you (to pass) your examinations successfully. [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
5. If the rain stops, the girls (to play) in the yard. [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
6. I (to go) to the library if I need a new interesting book to read. [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
7. What would you do if you (to get lost) in the forest? [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
8. What will you say if your mother (to see) you playing in the yard late in the evening? [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]
9. What you (to think) if you had seen your friend in a winter coat in such hot weather? [2, с. 50 -55, с. 59-60], [3, с. 55 – 67], [4, с. 205 – 225]

10. What would you have become if you (to go) to a professional school? [2, c. 50 - 55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
11. If it (to be) winter, we should go skiing. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
12. If you enter the Pedagogical Institute, you (to become) a teacher. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
13. If she had had more knowledge, she (to have) more chances to enter the university. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
14. You (may) choose something interesting if you had better taste. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
15. If you have a headache and your nose is running, I (to call) a doctor. [2, c. 50 - 55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
16. If I (to go) to London, I should visit the British museum. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
17. If you see your aunt (to give) her my best wishes. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
18. Take your umbrella if it (to rain). [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
19. If she went to the concert of modern music, she (to enjoy) it very much. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
20. We might visit the exhibition if it (not to be) so late. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
21. We (to catch) the train if we had left the house ten minutes later. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
22. The patient would be better if he (to take) the medicine the doctor had prescribed. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
23. If my mother (to be) shopping, she will be back in an hour or so. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
24. If my sister (to come) earlier than we, she will prepare dinner. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
25. If it (to rain) these days, the harvest of potatoes would be better. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
26. If the weather is rainy tomorrow, we (to stay) at home. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
27. If it didn't rain in autumn, I (to see) some more places of interest. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
28. She (to forget) to take her exercise-book if she had put it into her bag yesterday. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
29. I should be very happy if you (to can) get tickets for a performance of the Variety Theatre. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]
30. He requested that she (to partner) him. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 - 67], [4, c. 205 - 225]

31. We suggest that our plan (to be turned down). [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
32. I suggest that my sister (to be taught) English. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
33. We ask that you (to listen) to our convincing arguments. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
34. They insist that the firm (to answer) within this month. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
35. I suggest that she (to join) our trip. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
36. It is necessary that they (to get) plane tickets. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
37. We all wish that they (to travel) by train. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
38. The teacher insisted that we (to get) to the station by bus. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
39. I wish you (to go) by a fast train with me yesterday. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
40. Come closer so that I (to show) you a schedule. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
41. If my brother (to be) here, he would help me to get train tickets. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
42. They wouldn't have missed the train if they (to leave) their house earlier. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
43. She wished we (to come) to the station in ten minutes. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
44. He left his house early in the morning so that he (to buy) ticket for a ship quickly. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
45. You will get good results if you (to apply) this method of calculation. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
46. If they find the exact meanings of these words, they (to understand) the text easily. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
47. If the wind (to be) favourable, the ship would reach the port of destination early in the morning. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
48. The results of the experiment (to be) much better if he had used the new equipment. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
49. Had the urgent measures not (to be) taken to prevent the overflow of the river, the embankments would have been flooded. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
50. Were the vapour cooled below its dew point, some of it (to become) liquid. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]

51. Most lakes and rivers would (to dry up) if they depended solely upon precipitation for their store water. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
52. If all the atmospheric moisture were precipitated it (to create) a layer averaging only one inch in depth over the entire globe. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
53. A great disaster (to occur) had not the vessel changed its course. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
54. I wish I (to know) French. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
55. She fell and broke her leg. I wish she (to be) more careful. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
56. I wish you (to read) more English books in future. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
57. I feel sick. I wish I (not to eat) all the ice cream. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
58. They need a singer for the choir. I wish I (can) sing. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
59. I can't remember her telephone number. I wish I (can). [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
60. I wish I (not to lend) him my car: he has broken it. [2, c. 50 -55, c. 59-60], [3, c. 55 – 67], [4, c. 205 – 225]
- [1, c. 81]

II. Fill the gaps:

Here we come to the important task for _____ in social practice and, at the same time, to the methodological problems arising in the preparation of such an inter-disciplinary document. It is not only matter of a 'different language' of different scientific methods in individual disciplines, but it sometimes _____ the debate on the fundamental issues of the scientific work. When has an exact scientist the right or the duty to come out of the shell of his narrow and countless verified laboratory _____ to take up an attitude to an issue which is only vaguely related to his subject, and therefore only lends itself to a _____ analogy? And yet who has the right to derive such an analogy, if not the specialist of the respective field?

Consequently, conflicts _____ among specialists of the natural and social sciences, where each is trying to impose the priorities of his viewpoint as the 'nation-wide' interest. Another problem of such an interdisciplinary _____ is the discussion between the analytics and synthetics in each individual scientific discipline of _____ groups. In social sciences as well there are experts, specialized in some partial problems, who study the most minute details and, on the other hand, there are also natural scientists with a broad ecological orientation and

an insight into _____ scientific disciplines. The analysts reproach these 'encyclopedists' for 'knowing nothing about everything, while the synthetists laugh at the narrow specialists for 'knowing everything about nothing. The _____ goes as far as the issue of 'science an non-science, where only exact experimental work _____ as scientific, while its processing as a basis for decision-making is considered as non-scientific compilation.

A) experiment, B) both, C) occur, D) several, E) discussion, F) is considered, G) concerns, H) science, I) cooperation, J) remote.

4.2. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П2.

Module control work № 2

1. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]

I. Grammar Test

Insert the appropriate conjunctions (that, whether, when, where, as, because, if, though, so that, since, while, so well, as well as) introducing adverbial clauses of time:

1. Send me a telegram (conjunction) you come. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
2. (Conjunction) he said it he felt it was wrong. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
3. It had happened (conjunction) the experiment was completed. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
4. Make hay (conjunction) the sun is shining. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
5. I'll be glad to see (conjunction) you come. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
6. (Conjunction) had I knocked at the door (conjunction) it swung open. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
7. Stay here (conjunction) you can. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
8. (Conjunction) the sky began to clear up, the air grew cooler. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
9. (Conjunction) had I opened the gate (conjunction) the dogs began to bark. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
10. I was standing on the shore (conjunction) the ship was lost sight of. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
11. Let us meet (conjunction) we used to walk in summer. [2, с. 55-59], [3, с. 207-220], [4, с. 383- 393]
12. I like the country place (conjunction) we lived last year. [2, с. 55-59], [3, с. 207-

- 220], [4, c. 383- 393]
- 13.It is of importance (conjunction) they will spend their vacation. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 14.I wondered (conjunction) they intended to go. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 15.The question is (conjunction) they are going to meet. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 16.Do you know the time (conjunction) she will come? [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 17.Everybody was glad (conjunction) he came at last. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 18.I have no idea (conjunction) she will return. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 19.It's very important (conjunction) we must start. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 20.The difficulty is (conjunction) we shall be able to help you. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 21.Look at (conjunction) girl. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 22.Her behaviour is not (conjunction) of a friend. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 23.I can't walk (conjunction) far. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 24.Oh, (conjunction) I could help them! [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 25.The girl (conjunction) I have just spoken to is my best friend. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 26.It is evident (conjunction) she is very fond of modern poetry. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 27.(Conjunction) she did it can be proved. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 28.The text is so difficult (conjunction) I have not translated it yet. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 29.If your mother is strict it is (conjunction) she wants you to be a good person. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 30.The idea (conjunction) we should go there belongs to me. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 31.I didn't know (conjunction) she would help you. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 32.(Conjunction) he was speaking, Joseph returned bearing a basin of milk-porridge, and placed it before Linton. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 33.He had a glass eye, which remained stationary (conjunction) the other eye looked at Reinhardt. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  - 34.(Conjunction) he was standing there a telegram was brought him. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
  35. There was a moment's pause (conjunction) he introduced her, and then they were off. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]

- 36.I wanted to see you, (conjunction) you wanted to see me. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 37.I wondered if Palmer and Antonia were indeed here, (conjunction) we were much earlier than the time I had predicted. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383-393]
- 38.She is constantly gadding off to Gimmerton (conjunction) papa went. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 39.They went into the grill-room for dinner, (conjunction) none of them were dressed. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 40.(Conjunction) he elbowed his way on, his eyes which he usually kept fixed on the ground before his feet, were attached upwards by the dome of St. Paul's. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 41.(Conjunction) they were happy for the first year or so ... afterwards there had begun to appear difficulties in connection with her work ... . [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 42.The box (conjunction) the fur came out of was on the bed. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 43."I sit alone (conjunction) I may eat more," he said, peering into the dusk ... . [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 44.I remember the landscape was buried deep in snow, and (conjunction) we had very little fuel. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 45.His smile was so easy, so friendly, (conjunction) Laura recovered. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 46.What you really demand is (conjunction) I shall protect your son? [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 47.Silently she crossed the kitchen and opened the door (conjunction) led to a dairy. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 48.England in May on a day when the bees found the cherry blossom very white and sweet in the sunshine, an England (conjunction) was full of those faint perfumes that eschew the high roads. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 49.It chanced (conjunction) his way lay up the Rue Drouot. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 50.She kept her back to the window (conjunction) he might not see her rising colour. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 51.Any evil (conjunction) people say of him is false. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 52.In a word, everything (conjunction) goes to make life precious, that boy had. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 53.He stopped in the hope (conjunction) she would speak. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 54.You know quite well, Jane, (conjunction) I have not an ounce of pettishness in my disposition. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 55.He blessed his fortune (conjunction) the maid had been so quick of eye. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 56.Their proposal (conjunction) cannot be realized. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4,

- c. 383- 393]
- 57.I've got rid of the horrible fear (conjunction). [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 58.The news (conjunction) cheered us greatly. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 59.The question (conjunction) seemed very important. [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]
- 60.He expressed his doubt (conjunction). [2, c. 55-59], [3, c. 207-220], [4, c. 383- 393]

[1, c. 16]

II. Fill the gaps:

Environment is 1) _____ of all external factors, both biotic (living) and abiotic (non-living), to which an organism is exposed. Biotic factors include influences by members of the same and other species on 2) _____ and survival of the individual. Primary abiotic factors are light, temperature, water, atmospheric gases, and ionizing radiation, influencing the form and 3) _____ of the individual.

For 4) _____ environmental factor, an organism has a tolerance range, in which it is able to survive. The intercept of these ranges constitutes the ecological niche of the organism. Different individuals or species have different tolerance ranges for particular environmental factors – this variation 5) _____ the adaptation of the organism to its environment. The ability of an organism to modify its tolerance of certain environmental factors in response to a change in them represents 6) _____ of that organism.

The spectrum of electromagnetic radiation reaching the Earth's surface is determined by the absorptive 7) _____ of the atmosphere. Biologically, the most important spectral range is 300-800 nanometers, incorporating ultraviolet, visible, and infrared radiation. Visible light provides the energy source for most forms of life. Light absorbed by pigment molecules (chlorophylls and carotenoids) is converted into chemical energy through 8) _____. Light availability is especially important in determining the distribution of plants. Photosynthetic organisms can 9) _____ within a wide range of light intensities. Full sunlight in the tropics is around 2000 photons. Photosynthetic organisms have survived in 10) c where the mean light is as low as 0.005% of this value.

A) The plasticity, B) represents, C) the sum, D) photosynthesis, E) exist, F) each, G) the development, H) locations, I) function, J) properties

4.3. Завдання до іспиту.

Grammar Test

I. Insert the appropriate conjunctions introducing adverbial clauses of time:

1. (Conjunction) I was going to the theatre I met a friend of mine. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
2. The moment I saw him I understood (conjunction) something was wrong. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
3. I like to spend my summer holidays (conjunction) I can meet new friends and see new places. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
4. You should study (conjunction) your sister does. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
5. She spoke (conjunction) if she knew something else. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
6. The young man played the violin so well (conjunction) everybody admired him. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
7. She went to the sea early (conjunction) that she could see how the sun rises. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
8. She told me her address (conjunction) that I might be able to find her place easily. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
9. The man is older (conjunction) he looks. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
10. Don't change your mind (conjunction) happens. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
11. (Conjunction) it was only seven o'clock, there were a lot of people in the street. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
12. You may take my magazine (conjunction) long (conjunction) you don't keep it too long. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
13. He ran so fast (conjunction) he managed to catch the train. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
14. She walked quickly (conjunction) she was in a hurry. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
15. I'll come to you next week (conjunction) I have little time now. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
16. Speak louder (conjunction) everybody may hear you well. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
17. She gave me the key (conjunction) I might open the door. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
18. We were still talking (conjunction) our teacher entered the hall. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
19. He listened (conjunction) I had finished. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
20. They crossed the river (conjunction) an old mill stood. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
21. The little girl ran to (conjunction) her mother was sitting and began to tell her something. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]

22. I only wish I could speak Spanish (conjunction) you speak English. [3, c.207-220], [4, c. 383-398]
23. I had good opera-glasses (conjunction) I could see everything on the stage quite well. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
24. It was just a little bit cold out-of-doors, (conjunction) it was lovely and sunny. [3, c.207- 220], [4, c. 383-398]
25. (conjunction) you go there tomorrow, you will see much interesting. [3, c.207-220], [4, c. 383-398]

II. Use the appropriate form of the verb (Agreement of the Predicate with the Subject)

26. A number of people (the verb) standing near the house. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
27. The number of books in his library (the verb) increased. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
28. The grey and the black puppy (the verb) sleeping on the rug. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
29. The cattle (the verb) grazing in the field. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
30. All the things (the verb) packed up. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
31. Everything (the verb) packed up. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
32. If one (the verb) hard, one (the verb) progress. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
33. The wounded (the verb) transported to the hospital. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
34. No news (the verb) good news. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
35. "The two Gentlemen of Verona" (the verb) an interesting story. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
36. The red and green plaid (the verb) on the sofa. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
37. My school-mate and my new fellow-student (the verb) met at my place lately. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
38. The family (the verb) sitting round the table. The family (the verb) numerous. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
39. A woman with a baby in her arms (the verb) standing at the gate. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]
40. There (the verb) two girls and a boy in the room. [3, c.183 - 189], [7, c.16-17]

2 завдання

II. Translate the text.

Decision-making on the near and long-term goals of socio-economic development is based, on the one hand, on the knowledge of the needs of society and their development and, on the other hand, on the knowledge of the limiting

factors. On the general plane, it is possible to speak about the target behavior of a system in a certain environment and adaptation of behavior to changed conditions. The energy-material and information ties of the system and its environment influence and impose limits upon its behavior. Consequently, it is necessary to obtain information about the limits as well as about the necessary adaptation mechanisms.

From the viewpoint of socio-economic development, these include, on the one hand, the barriers of natural conditions whose laws must be learned so as to prevent their damage, and, on the other hand, the acquisition of new technical solutions for optimizing the relation of needs and techniques for their satisfaction within the framework of a comprehensively conceived anthropo-ecological system. The basis therefore is the process of cognition of the natural and social laws and their integration in trajectory variants as the basis for the social decision-making process with a view to determining long-term goals and the stages of their gradual attainment.

Inter-disciplinary anthropo-ecological documents for political decision-making. One of the serious problems of the decision-making process in the solution of ecological problems is the quantity and diversity of the relevant data, their excessive specialization and thus the limited utility for decision-making. For a long time, many scientists have already agreed that the study and solution of environment problems was no longer exclusively the affair of one scientific discipline but that they were essentially the subject of an inter-disciplinary approach. Practically all branches of natural and social sciences intervene in their solution.

This is certainly a generally acceptable view, but in its implementation, one meets with complicated obstacles. Not only for the problem of the specialized terminology of the different scientific disciplines where the same terms sometimes have totally different content, but mainly for the different methods of research, experiment, assessment and interpretation of the results. Even the results of the study of one object, e.g. water reservoir, will be completely different according to the points of view of each scientific discipline. It is most possible that the decision-makers would obtain from the specialists proposals for different, if not contradictory measures, and sometimes mutually exclusive solutions (e.g. such as recreational use of drinking water reservoir).

З завдання

III. *Translate the text.*

The Kyoto Treaty

One is the Kyoto treaty. The goal of that agreement was to freeze rich countries' carbon emissions at 5% below their 1990 levels, while letting poor countries emit as much carbon as they please. According to Mr Cline, slowing global warming in this way would yield benefits totalling \$166 trillion (in 1990 prices, as

are all of the following figures). The costs of abatement amount to \$94 trillion, giving a global benefit-to-cost ratio of 1.77. But the costs and benefits are unequally shared in the Kyoto approach. Industrial countries must cut back heavily on carbon emissions and realise comparatively few benefits: for them, the benefit-to-cost ratio is far less than one. That helps explain, argues Mr Cline, why many rich countries refuse to sign the Kyoto treaty.

Mr Cline next considers a global carbon tax. This ought to be more efficient than the Kyoto caps, since it would encourage the lowest-cost reductions in carbon emissions to happen first. The discounted costs of applying such taxes would amount to \$128 trillion up to 2300. The benefits are reckoned to be \$271 trillion. That produces a benefit-to-cost ratio of 2.1. Carbon taxes do indeed give better value for money than Kyoto.

The last policy recognises that predictions of climate change encompass a wide range of scenarios. Mr Cline looks at the costs and benefits of abating global warming in 95% of possible outcomes, rather than focusing only on the median prediction for climate change. This strategy is even more aggressive than the other two, as it addresses worst-case scenarios. Reducing emissions by enough to mitigate damage in 95% of scenarios would be extraordinarily expensive – a cost of 3.5% of world economic output for the rest of the 21st century, rising to 5% later: \$458 trillion in net-present-value terms. But the gains, if measured against the worst-case scenarios, are big too: some \$1,749 trillion. The benefit-to-cost ratio would be 3.8.

All of these figures are huge and, given the time horizon, very speculative. Mr Cline emphasises that much depends on how you discount costs and benefits for future generations. Even on his analysis, with many assumptions very favourable to aggressive abatement strategies, the economic benefits of reducing global warming are not felt in any of the three policy regimes until around 2100-and the costs are felt immediately. Policies to deal with global warming do not produce the short-term gains of many other development policies.

IV. Write about “My Scientific Interests” (20 sentences)

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Методичні вказівки для практичної роботи з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Укладач: Пьянова І.Ю. к.ф.н., доцент. Одеса, ОДЕКУ, 2016. 115 с. англ. мовою.
2. Методичні вказівки з граматики англійської мови для студентів I, II курсу денної форми навчання. Напрямок підготовки – усі напрямки. Укладачі: Пьянова І.Ю. к.ф.н., доцент, Шотова-Ніколенко Г.В. к.ф.н., доцент. Одеса: ОДЕКУ, 2009. 72с.
3. Верба Г. В., Верба Л. Г. Довідник з граматики англійської мови: Довідк. вид. 3-тє вид. К.: Освіта, 1993. 320 с.
4. Навчальний посібник з граматики англійської мови для магістрів та аспірантів. Напрямок підготовки – усі напрями. Укладачі: Пьянова І.Ю. к.ф.н., доцент, Шаблій О.В. ст. викладач. Одеса, ОДЕКУ, 2006. 425 с. англ. та укр. мовою.
5. Навчальний посібник з граматики англійської мови: Навчальний посібник. Укладач: Шотова-Ніколенко Г.В. к.ф.н., доцент. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 192 с. англ. мовою.

Додаткова література

6. Шаблій О.В., Пьянова І.Ю. Академічне письмо та презентація: навчальний посібник (англійською мовою) для здобувачів РВО PhD 2 року навчання за спеціальністю 103 “Науки про Землю”. Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2020. 83 с.
7. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (англійська мова) для магістрів II року денної та заочної форм навчання, спеціальність: 103 Науки про Землю, ОПП «Агрометеорологія», «Океанологія і гідрографія», «Гідрологія і комплексне використання водних ресурсів», «Метеорологія і кліматологія», «Організація метеорологічного та геофізичного забезпечення Збройних Сил України». Укладач: к.ф.н., доц. Шотова-Ніколенко Г.В., Одеса: ОДЕКУ, 2021. 72 с.
8. The Oxford Russian Dictionary. Revised Edition. Oxford, Oxford University Press, 1997. 1340 p.
9. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.А. Учебник английского языка. В 2-х т. М: Товарищество "Деконт", 1994.
10. Дубровин М.И. Situational Grammar. М.: "Просвещение", 1986. 416 с.
11. Качалов К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка. В 2-х т. Т.2. К.: "Методика", 1995. 304 с.
12. Клоуз Р.А. Reference Grammar for students of English. М: "Просвещение", 1979. 352 с.

13. Хорнби А.С. Конструкции и обороты английского языка. М.: "Буклет", 1994. 336 с.
14. Шах-Назарова В.С., Журавченко К.В. Английский для Вас: в 2-х частях. Кишинев: "Лумина", 1992. 653 с.
15. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford University Press, 1974. 1035 p.
16. Murphy R. Essential Grammar in Use. A self-study reference and practice book for elementary students of English. Cambridge: University press, 1990. 254 p.
17. Murphy R. Essential Grammar in Use. A self-study reference and practice book for intermediate students of English. Cambridge. University press, 1988. 272 p.
18. Електронна адреса бібліотеки ОДЕКУ library@odeku.edu.ua
19. Електронна адреса репозитарію ОДЕКУ <http://eprints.library.odeku.edu.ua>
20. Електронна адреса кафедри іноземних мов ОДЕКУ lang@odeku.edu.ua
21. Національні та іноземні Інтернет та друковані періодичні видання англійською мовою.